

Nro. 24.

**A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bétsből Kedden Mártzius 24-ik napján 1812-ik
esztendőben.

Béts.

Az ide való Énekes játékok' theatromának kor-
mányozói, annak, a' ki német nyelven leg jobb
Szomorú Énekes játékot készít, 100 — a' ki ugyan
azon nyelven leg jobb *Víg énekes játékot* készít,
hasonlóképpen 100 aranyokat ajánljának arany
pénzben jutalomúl.

Erdély Ország.

Az Erdélyi Nagy Fejedelemséget a' maga,
szép táltumokkal bíró, nagy tapasztalású, hi-
vatalos foglalatosságaiban fáradhatatlan, gazdag-
nak szegénynek egyenlő buzgósággal szolgált Pro-
tomedikusától, *Tit. Szóts András Orvos Doktor*
urtól, a' halál megfosztván, helyébe Orvos Dok-

tor *Pataki Sámuel* urat, a' ki valamint ifjúság-
beli szorgalmatos tanulása, belső és külső orszá-
gokon való utozásai, belső és külső Univerzitá
soknál szerzett tapasztalásai, így szintén a' ha-
zában számos esztendőktől fogva megkülömböz-
tetéssel folytatott praksisa által is, magát ezen
hivatalra minden tekintetben érdemessé tette, mel-
loztatott ő Cs. Kir. Felsége Protomedikussá ne-
vezni.

Moldova.

Jassy Mártz. 1-ső nazján. A' 10-dik és 15-
dik Orosz osztályok, mellyek a' Dnister felől
ide érkeztek vala, azt a' váratlan parantsolatot
vették Pétersburgból, hogy térjenek vissza és
ismét menjenek által a' Dnister vizén.

Rénusi Szövetség.

A' 8-dik gyalog Frantzia Regiment Illiri-
ából jövéen e' hónap' 8-dikán *Villachon* által Re-
gensburg felé folytatta útját. Ez után jött ugyan
ezen az úton egy ágyúzó osztály 8-dikban. —
Mártz. 6 dikán Gen. *Vandamme* is meg érkezett
Frankofurtumba. — A' Würtembergi tartomá-
nyokban megparantsolatott, hogy esztendő alatt
a' 3 esztendősnél vénebb lovakat idegen orszá-
gra kivinni ne lehessen.

A' *Francofurtumi* levelek szerént a' folyó
Mártzius 4 dikén a' 72-dik Frantzia Regiment
egy Portugallus Regimentel, egy Frantzia Huszár
Regimentel, és egy ágyúzó osztállyal egyetem-
ben Frantzia Országból oda megérkeztek. On-
nét, nyugvó napnak tartása után útjokat *Hannau*
felé tovább folytatták.

Egy Pruszsus Kurir Berlinből jövéen Fran-
kofurtumon ment sietve által *Páris* felé.

A' Pruszsiai közönséges levelekben ilyen tudósítások jöttek - ki: —

Stettin, Mártzius' 6-dikán. A' mi újságunkban olyan hirdetés jöve - ki, hogy az őrző seregvonja szorossabban özsze magát, hogy az érkezendő katonaságnak számára elegendő üres szállások találtassanak. Az itt lévő Frantzia Komen-dáns' panaszára a' felől is meg intettek a' lakosok, hogy a' szállókat új szalmával várlák, és minden hónapra tiszta lepedőket terítsenek ágyaikra.

Stettin, Mártz. 10-dikén. Az *Eckmühli* Hertzeg (Marsal *Davoust*), Generál - Stábjának nagyobb részével Hamburgból ide érkezék, és egy előre, ide rendelte a' fő hadi szállást.

A' *Berlini* újságban ilyen levelek jöttek - ki ugyan ezen tárgyról, t. i. a' Frantzia seregeknek mozgásairól: —

Weimar, Mártzius' 3-dikén. Mint haljuk, nem soká szerentsénk leszen Napoleon Császárt magunknál szemléni. Hivatal szerént való hírtétel ugyan ezen tárgy felől tudtuakra még eddig, sem a' Hertzegi udvarhoz sem a' Frantzia Követhoz nem érkezett: de bizonyos az, hogy *Erfurtban* már minden készülétek megtétettek az ő Cs. Felsége fogadására. Ennekfelette 8 napokkal ez előtt egy Császári istálómester 86 Császiparipákat vezetett nállunk által, útját Lipsián által *Dresda* feié folytatván. Ma pedig száz öszvérek érkeztek-meg hozzánk, néhány lovakkal és hat terhes szekerekkel, a' mellyeken ilyen írás olvastatik: *Service de Sa M. l' Empereur et Roi*. Ezek mellett 30 Cs. lovászok vannak. Ezek is *Dresda* felé folytatják hólnap útjokat Lipsián ál-

tal. Mind ezekből hitelesen ki lehet hozni a' Császárnak nem soká leendő útrairndulását: csak az eránt vagyunk még egészszen bizontalanok, hogy maga a' Császár, itt nállunk fog-é által útazni, vagy pedig Frankonián? Ezen útazáson kívül egész figyelmetességünket azon számos se-regeknek nállunk leendő által-meutelek foglal-ta el, a' mellyek felől már vettük a' rendelése-ket: Az Eisenachi vidékeken 16,000 emberek útaznak által kevés napok alatt. Erfurtba egy gyalog osztály várattatik az Elchingeni Hertzeg (M. Ney) fő hadi szállásával egyetemben. Nállunk három gyalog osztályok mennék által, mind Lipsia feé folytatván útjokat.

Weimar, Märtzius' 8-dikán. Az *Elchingeni* Hertzeg már megérkezett Erfurtba, 's most előre ott állapodott-meg. Azon három Osztályok, mellyek felől nállunk a' jelentések már meg té-tettek, e' hónap' 13-dikán kezdenek megérkezni. Ezeken kívül még 5000 emberek jönnek ide, a' kik nállunk nyomúlnak még bizonyos ideig. Vá-rosunokban Generális *Sebastiani* leszen szálláson a' Stábjával és egy Portugallus Regementel. A' Napoleon Császár bagázsijával még mint taka-rodnak itt által a' szekerek és öszvérek; az utolsók közzül már több mint 150 által ment. Meg fog-é az a' hír valóságosúlni, hogy Császárné ő Fel-sége a' maga Felséges férjét elkísérni, 's az alatt, míg a' Császár *Warschauba* útazik, maga addig a' Dresdai udvarnál a' maga rokoninál marad, ezt az időtől kellelvárnunk.

Frantzia Birodalom.

E' hónap' harmadikán az *Igéző flóta* nevű énekes játéknak harmadik aktusakor véletlenül

megjelenvén a' Császár és Császárné ő Felsegek a' magok lózséjokban, nagy örvendezéssel fogadtattak. Bélepésekre azonnal mindenek felállottak, 's az éljen a' Császár és Császárné kiáltás harsogtatta a' levegőt. Már régen nem voltak ő F.gek ezen theátrámon, mellyre nézve annyival örvendezőbb megilletődéssel fogadtattak.

Lüttich mellett nagy ijedség történt Febr. 27-dikán. Egy ott közel lévő kőszén bányába víz fakadván, azt hirtelen úgy eltöltötte, hogy a' benne lévő 122 dolgozók közül csak 29-tzen szaladhattak ki, 93-man oda szorúltak. A' közel lévő bányákból azonközben más bányászok segítségül szaladván, 's hozzájuk béásván, néhány napok alatt annyira mentek, hogy már Mártzius 4 dikén, a' föld és víz között, 180 ölnyi mélységből, a' szerentsétlenek között néhányat kihúztak volt életben. Igen mesterségesen ástak bé hozzájuk. Minthogy feltették azt a' künn lévők, hogy a' beun szorúlt emberek is ássák magoknak az útát kifelé, tehát azon kellett iparkodni a' künnlévőknek, hogy tudokra adhassák azt azoknak, kik bészorúlva voltak, hogy merre felé ássanak, hogy a' föld alatt egymással szembe találkozhassanak. Ezen tzejlokat úgy érték el, hogy múnát lobbantottak-fel, melynek tsattanásából észre vették a' benn lévők mind azt, hogy kívőlről segedelmekre mennek, mind pedig azt, hogy melly felől ássanak feléjük a' külsők. Mikor a' két lyuk egymásba szakadt, a' külső levegőnek a' belsővel való öszsze találkozása egy kis tsattanást okozott, de gyuladást semmit sem. Az emberek, a' kik Febr. 28-dikától fógva Mártzius' 4-dikéig kűszködven a' ha-

lál' felelmei között, ekkor az életre fly szeren-
tsésen vissza hozattattak, 's a' bányá torka fene-
kéhez (*Schaent*) jutván, itt külön-külön egy-
egy takaróba tétettettek, 's minekutánna még ott
egy kevés levest és bort kaptak volna, magokat
kinyúgották azért, hogy a' külső levegőhöz és
világossághoz lassanként szokjanak hozzá. Az-
után öt-hatonként úgy bétakarva tették őket a'
kosárba 's vontatták-ki a' bányá torkából, mely-
ből kiérkeztvén, fenn a' szabad levegőn még egy
rendbéli takaróba tették 's szalmára fektették őket.
Ilyen állapotban adattak további gondviselés
végett az orvosoknak, kiknek segedelmek által
minnyájok helyre állítottak. Egy is meg 'nem
halt ez 71 közzül, még a' gyermekek közzül sem
egy is, a' kik valami 18-izan voltak jelen a' ve-
szedelemben. Tsak 22 ember veszett oda, kik
gyaníthatóképpen a' vízbe fulladtak.

A' '99. tulajdonképpen való Frantzia Depar-
tamentumokban az 1808, és 1809 esztendőknél
lefolytok alatt 737,772 személybe oltották-bé a'
tehén himlőt. Melly sokan lehetnek volna ezek
közzül tsúfokká, vagy melly sokan halhattak vol-
na-még ezen oltalmazó eszköz nélkül, a' gyermek
vagy igazi himlő miatt, meg-győzhet akárkit ez
a' rövid megjegyzés, hogy ugyan azon két esz-
tendők alatt és ugyan azon departamentumokban
a' tehén himlővel bé nem oltatott személyek köz-
zül 71,813-man kapták-el az igazi himlőt, a'
kik közzül 16,018 halt-meg.

A' *Telegraf* lineáit a' Napoleon parantsolat-
jára még meszszebb, és több felé kiterjesztik an-
nak mesterei. Most annak megvizsgálásában és
meghatározásában foglalatoskodnak, hogy ahöz

a' líneához, a' melly Párisból Majlándon által Velentzéig terjed, miképpen lehessen még egyet foglalni, a' melly Toulon felé menjen. Egy szóval arra a' tökéleteségre akarják vinni ezen intézetet, hogy ez által a' Monárcha, a' Frantzia hajós seregeknék a' Hollándiai, Antverpiai, Bresti, és Touloni kikötőhelyekben való mozdulásait a' Párisi palotából kormányozhassa, őket a' tengerre egyszersmind kiindíthassa, és kevés pillantatok alatt tudósítást vehessen a' felől, hogy az ő parantsolatait ezek miképpen teljesítették.

Nagy Britannia.

A' közelébb költ Magyar Kurirban közlötünk egy sok tekintetre nézve fontos levelet, mellyet a' Régens Hertzeg írt a' maga testvéréhez a' Yorki Hertzeghez az Angliai Generálissimushoz. Ez a' levél arra adott *Grey* és *Grenville* Uraknak alkalmatosságot, hogy más nap a' Régens Hertzeghez menvén, könyilatkoztatták, hogy ők magokat a' jelen való Ministériummal semmi féle egyesülésre nem ajánlják, miuthogy abban őket az Irlandiai Catholikusok eránt való gondolkodás egyátal'yában megakadályoztatja.

A' Régens Princz által küldötte *Grey* és *Grenville* Uraknak ezen nyilatkoztatásaikat a' fő Ministerhez Perceval Úrhoz, olyan bizonyossá való tétellel, hogy őtet tovább is a' maga első Ministerének tartja megváltozhatatlanúl.

A' Régens Hertzeg' fellyebb említett levelére ilyen jegyzéseket terjesztett az egyik leg hevesebb oppositionális újság, a' *Morning Chronicle*, a' közönség eleibe: —,

„Mi, úgymoud nem mérészeljük az eránt

való vélekedésünket kinyilatkoztatni, hogy ki-
nek tanátslására küldötte a' Régens Hertzeg ezen
levelet a' Yorki Hertzeghez: de meg vagyunk
leg alább a' felől tökéletesen győztetve, hogy
az ő Királyi Hercegsége barátjai között senki nem
erősítheti azt, hogy egy olyan levél, mellyben
ilyen megeshetetlen javaslat találtatik (hogy t.
i. a' Ministériumban minden fele gondolkodású
emberek egyesülve legyenek), egyenesen magá-
tól ő Hertzegegtől vehesse eredetét. Azonköz-
ben akárki adta is ezen levélre az alkalmatos-
ságot, annak tudai kellett volna azt, hogy a'
mostani körülállások olyanok, hogy egy be-
tsületes ember is, akárminly résszel tartson, az
ellenkező részeknek egymással való egyesülése-
ket, a' melly azon levélben javasoltatik, helybe
nem hagyhatja. Lord Grey és Lord Grenville
urak olyan nyilatkoztatást tettek a' minap a'
felső házban, hogy az Irlandiai Catholicusok
telyes jussaiknak vissza adattatását illető kérdés
olyan tárgy legyen, melytől a' Státusnak bol-
dagsága és létele függene, és hogy ennek tovább
való halasztásával nagy veszedelmek vólnának
össze köttetve. Percival Úr ellenben ugyan
azon időben azt a' nyilatkoztatást tette maga fe-
lől az alsó házban, hogy ő ezen tárgy eránt a'
Grey és Grenville Urak tanátsláisakra soha és
semmi féle körülállások között reá nem fog
állani. Hogy lehetne tehát az ilyen egymással
ellenkező és ez előtt csak kevés napokkal kinyi-
latkoztatott vélekedéseket egymással egyesíteni.
Olyan emberek, a' kik vélekedéseikre nézve egy-
mással e'képpen ellenkeznek, 's vélekedéseik
mellett betsülettel meg állani iparkodnak, minő-

dön tanátskozhatnának ugyan azon kabinétben együtt? mi módon tehetnének végzéseket? Valyon *Perceval*, azért hogy Lord *Grey* engedjen, felhagyna-e a' maga vélekedésén? vagy pedig Lord *Grey* maga féibe hagyná-e azon törekedést, mellyet a' Státus javára ily szükségesnek ítél, tovább folytatni, azért, hogy *Perceval* Úrral együtt Minister lehessen? Melyiktől lehetne ilyen áldozattételt várni, és melyik tehetné azt betsületének megtartásával? Az az ember, a' ki tudja mi a' betsület, nem javasolhat másnak olyant, a' mi ennek betsületét megsértheti. A' Régens Princz' levele tehát telyességgel nem származhatott olyan feiséges lélektől, a' milyen az övé. Annak, gondolatlanságból, hebehurgya módon, valami közönséges hízelkedőnek, vagy pedig valami nem nagy béléltású, ingadozó vélekedésű politikusnak ságallására kellett írattatni. Az, hogy a' Régens Princz a' maga gondolkozását az Irlandiai Catholicusok jussaiknak helyreállítására eránt a' múlt esztendőtol fogva megváltoztatta, és ezt mostanában éppen oly erősen ellenzi, mint *Perceval* Úr, lehetséges dolog, s ezen esetben természet szerént Lord *Grey* és *Grenville* Urak közzül egyiket is a' maga Ministerévé tenni nem kívánja: de ha szintén valósággal megtörtént volna is ez a' változás ő K. Hercegségének azon gondolkozása módjában, mellyet ezen Urakkal való tanátskozásának alkalmatosságával a' múlt esztendőben kinyilatkoztatott, ezt ezen uraknak egyenes és egész kinyilatkoztatással tudokra adta volna. —

London, Februárius' 24-dikén. Itt nevezetes újságok forognak-fenn az Irlandiai Datholicusok,

ra nézve. A' Régens Hertzeg közönségesen ki nyilatkoztatta a' maga ezek eránt való jó indúlaját, a' melly abban áll, hogy ő K. Hertzegsége sem a' Parlamentomnak az Irlandiai Catholicusokat illető tanátskozásaikba, mellyek nem soká előfordúltni fognak, magát avatni nem akarja, sem pedig a' Parlamentómi házaknak ez eránt tétetődő határozásaikhoz valamelly befolyással lenni telyességgel nem akar, vagy hogy a' dolgot más szókkal fejezzük ki, ő K. Hertzegsége nem nézi ezen dolgot úgy, mint közönségesen nézettetnek az olyan dolgok, mellyek az Országlószéket egyenesen illetik, hanem egyenesen és egyedül csak a' Parlamentomra bízza, hogy intézze ezen dolgot úgy el, mint jónak fogja találni.

Minémű resultátuma' lesz a' Régens Hertzeg' ezen határozásának, gondolni lehet. Abban ugyan, míg a' Parlamentum a' tárgy felett vetélkedik és végső határozást teszen, jó darab idő fog eltelni; hanem fel lehet tenni, hogy az Irlandiai Catholicusok, minthogy ilyen környülállások között a' magok kívánságokat kételkedésen kívül meg fogják nyerni, tehát addig már most tsendesesen fogják viselni magokat.

Azt is erősítik ennekfelette a' Febr. 24. dikén költ Londoni újságok, hogy arra határozták magokat az Angliai Ministerek, hogy ők többé az Irlandiai Catholicusok' ügyiről a' Kabinétben még csak szót sem tesznek: egyéberánt mindenik meg tarthatja közzölök ezen tárgy eránt való vélekedését, 's úgy viselheti magát mint akarja, a' nélkül, hogy ezt a' tárgyat a' Miniatérium elcibe tartozó intézetnek tartsa lenni.

A m e r i k a.

A' mi az Északi Amerikai egyesült Státusoknak állapotját a' hadakozásra nézve illeti, ezen tekintetben bajos valami bizonyost kihozni az onnét jött leg újabb tudósításokból is. A' *Ney-Yorki* újságok, a' hol a' fészke van az Anglusok ellen való hadakozás' leg tüzeesebb barátjainak, a' mellyekben nem régen is igen éles kifejezések fordúltak - elő *Maddison* Elölülő ellen, azért, hogy miért nem siet jobban az Anglusok ellen való hadakozásnak elkezdésével, most ismét neheztelő hangon írnak ellene. Azt jövendőlik neki, hogy ha az ő mostani ideje kitelik, nem fog többé Elölülővé választatni, 's több e'félék. —

Más levelek annak megmutatására, hogy melly kevésse lehessen nékiek attól félni, hogy az Anglusok ellen hadakozniok keljen, azt hozzák elő, hogy a' múlt Januárius végén is 40 kereskedő hajók eveztek-el onnét az Európai külömbkülömb kikötőhelyek felé.

Egy Amerikai újságlevélben ilyen jegyzés fordul ugyan ezen tárgyról elő: — „Az Anglus Követ *Foster* Úr, a' *Washingtoni* lakosok szomorúságoknak elűzésére, olyan vendégséget adott itt ezen napokban, a' milyent tsak valaha az Amerikaiak láthattak. Ha ennek a' Követnek a' mi Országló székünk tudtára adta volna azt, hogy mi tzelzása legyen a' mi ármádiánknak, miként történhetne még is az, hogy ő a' helyetti, hogy elmenetelre való passust kérjen, itt magának pompás házat készített a' lakásra, 's a' Kongressusnak 's egyéb fő tisztviselőinknek ilyen bált ad. Úgy értjük, hogy a' mi Minister-Titokuo

kunk is jelen volt a' bálban: *Maddison*. Űr pedig, tsakhogy abban való megjelenése által szemet ne szúrjon, és a' háború-kívánó újságírók kritisiseiket elkerülje, a' bál' napján eltávozott volt Washingtonból."

Januárius 10-dikén a' Congressus eleibe terjesztette a' sinántziára ügyelő Minister azon laistromot, a' melly a' jövő esztendőre kívántató költséget magában foglalja. Megmutatta, hogy ha tsak a' békességes időbéli költségeket veszi is tekintetbe, úgy is 10 Dollárokat kell költsönvenniük, és ennek így kell minden esztendőnként történni, valameddig a' mostani terhes idők így maradnak. Mások olyan vélekedésben vannak, hogy ha az idén 10 millió költsönte van szüksége a' Státusnak, a' jövő esztendőkben mind többre meg többre leszen szüksége, avagy tsak azért is, hogy ha egyébbel nem is leg alább az interesttel, mellyet a' költsnért kell fizetni, szünetlenül nevedezni fog az adósság. Hát a' Congressus' határozásai, ha valósággal munkába kellene azoknak vétetődni, még melly nagy summába fognának kerülni. Ha ő 25 ezer reguláris katonát, és 50 ezer önként vállalkozó sereget akar, a' békességes időben fenn állani szokott seregen kívül tartani, úgy még gondoskodják leg alább is 30 millió költsönről esztendőnként. — Nem tsuda tehát, hogy olyan hazafiak is sokak találatsanak azon Amériikai Egyesült Státusoknak lakosaik között, a' kik nem tartják lehetségesnek az Anglia ellen való hadakozást a' mostani környúlállások között.

Azt erősítik ugyan ezek az Amériikai levelek, hogy ők bizonyosan írhatják, hogy a' Spa-

nyol Amerikabéli insurgensek valósággal elfoglalták Mexikó városát, és hogy Karthagena is függetlenné tette légyen magát a' Veneczuela példája szerint.

Elegyes Dolgok.

Basileából írják, hogy a' Gortorpi Gróf még még mind a' Daru vendégfogadóházban lakik; csak egy inassa van; a' közönség előtt ritkán mutatja magát; egyetlenegy rendczímet visel. keves emberrel társalkodik. Azt erősítik, hogy ismét meg akar házasodni, 's egy Báselben tartózkodó leánt akar elvenni.

A' *Chinaiak büntető Törvényes könyve*, Frantzia nyelvre fordítva kijött Párisban, a' melyből ily jegyzéseket adtak ki rövideden némelly közönséges levelek: Chinában mindenféle büntetések három nemekre vagynak fel osztva, t. i. testi, megbetstelenítő, és halálos büntetések. A' halállal való büntetés ismét háromféle, megfojtás, fővétel, és késsel való megölettetés vagy ezer részekre való vágattatás. Ez az utolsó azért neveztetik e'képpen, minthogy a' megítéltetett bűnös különbözőkülömbféle eszközök által össze darabolatják. Ezen vágó szerszámok között mindenikre fel van írva, hogy a' bűnösnek melyik tagja melyik által vágattatik-el, vagy sebesítetik-meg. A' késsel p. o. a' mejje veretik által a' bűnösnek. A' szerszámok egy fedeles kosárba téttetvén, csak vaktába veszi-ki abból őket a' hóhér. Ha olyan szerentsés a' bűnös, hogy a' kést találja legelőszőr kivenni a' hóhér, nem sokáig szenved, minthogy legelőbb a' mejje verettetik által, 's azután nem érzi a' további öldököltetést. Ez az oka, hogy a' bű-

nősnek atyafiai meg szokták pénzel vesztegetni a' hóhért, hogy a' kést vegye ki leg előbb. Ez a' büntetés módja igen ritkán és csak rendkívül való környülállásokra nézve szokott elő fordulni. A' fő-vétel nagyobb büntetésnek tartatik, mint a' megfojtás, minthogy a' bűnösnek feje azon esetben az Országlószerk magának megtartja, s bésóztatja, hogy a' nézés végett, intó például a' közönség' eleibe kitétetődjék: a' megfojtott ember ellenben fejestül kiadatik a' maga atyafiainak, a' kik őket egész tisztelettel eltemethetik. --

A' neve ennek a' *Chinai* büntető törvényes könyvnek, *Tu-Tsing-Leu-Lec*. A' mit *Pauw* nevű író megjegyzett *Chináról*, azt ez a' törvényes könyv is elegendő módon bizonyítja, az t. i. hogy ott mindent a' korbáts és páltza, vagy a' bambus nád igazít-el. A' *Chinai* törvényhozó még azt is meghatározta erről a' közönséges orvosságról, a' bambus nádról, hogy milyen hosszú, milyen vastag, és milyen nehéz legyen. A' törvénnyel megegyezű nádnak hossza 4 *che* 5 *tsun*; felső végének 2½, az alsónak 2 *tsun* a' vastagsága; az egyik végének 1½, a' másiknak 2 *ken*t kell nyomni. A' *che* valami egy lábnyomot, a' *tsun* egy tzoit, a' *ken* pedig egy fontot teszi a' *Frantzja* fordító szerent. Egész laistromban számláltatnak elő a' büntetésnek nemei a' véteknek minémúségekhez képpest. A' *Tsillag*-vizsgáló, ha valaminek felvetésiben hibázik, 60; a' Császári orvos Doktor pedig, ha igen nagyon meg találja hajtatni a' Császár hasát, 100 tsapást kap a' válla közzé. Ugyán ennyit kap a' Császári szakáts, ha az ő Kelságo levegit igen

meg sózza, 's ezen fellyül még ötvent, ha a' levest előre meg nem kóstolta. A' Császári házi udvari mester csak 30 ütést kap, ha valami e'féle hibát észébe nem talál venni. Egyéb büntetéseknek nemei, a' lántz, kéztsegenyűk, kötél, szekertze, és a' *Kangua*, a' melly egy négy szegletű 33 fontot nyomó darab fa, melynek közepén lévő lyukán a' bünösnek fejét keresztül dugják, hogy azt annál fogva a' nyakába hordozza. Mind ezek alól a' büntetések alól azonközben megválthatja magát a' bünös, ahoképpest a' milyen rangú, t. i. 1000 — 800 — 400 untzia ezüsttel.

Rettenetes irtózást gerjesztő égés történt Északi Ámerikában Virginia tartományának *Richmond* nevű városában a' theátrumon, a' machinákat mozgó embereknek vigyázatlanságok miatt. Irtództatóbb történet ez, mint sem hogy vólta'képpen le lehetne írni. *Agnos* és *Raymond* című néma játéknak első felvonása egy haramiák' kajbáját ábrázolván, ebben egy lámpás világolt, a' melly a' padlásról függött. Az első megjelenés végével egyéb változások között ez a' lámpás felvonatott, de nem oltatott el, 's a' mozgás közben egy 's más égő portékához érvén valamellyiket meg gyújtotta. A' gondviselő eléggé iparkodott, hogy a' gyulladást megolthassa, de semmire sem meheteti, 's életének megtartása végett eiszaladott. A' tűz mind jobban jobban harapozott, 's nem soká a' lózsékba is belé kapott. Az égés kiáltás az egész theátrum közönségessé lett. Némellyek, hogy a' rendet megtarthassák 's a' sokaságnak annál jobb móddal való ki-szaladhatását eszközölbessék,

Melly ellenkezést írhatunk mi Bétsből. Itt a' múlt hétfőn, Mártzius' 23 dikán téli leg rútabb ferge-
teges idő vólt; havazott mint Januáriusban.
Keddre felderülvén, megfagyott. Még tegnap is
rút fergeteg vólt, mellyre nagy hideg és kemény
fagy következett. Megjegyzést érdemel, hogy
ezen utolsó rút napok között a' szerda oly szép
nap vólt, hogy a' lóháton, hintókban, és gya-
log sétáló emberek sokaságával dél után tele
vólt a' Práter. Melly nagy havunk és hidegünk
vólt pedig a' tél' közepén, már ezt eléggé meg-
írtuk más alkalmatosságokkal.

Háborút jelentő tudósítások.

Stettin, Mártzius' 13-dikán. Itt ilyen hinde-
tés tétetett közönségessé Német és Frantzia nyel-
ven: —

„Nagy' ármádia. Első sereg.

„A' fő hadi szálláson Stettinben, Mártz.

11-dikén, 1812-ben.

„Napi parantsolat.

„A' Marschal Úr már tudokra adta az ő
parantsolataira halgató Generális Uraknak, hogy
mi Pruszsziába bélépven, ott barátságos ország-
ban fogunk lenni. Ugyanezen dolgot ismét eszé-
be juttatja ő Excellentiája az ármádiájához tar-
tozó seregeknek. Meg vólt ő Excellentiája elé-
gedve a' seregeknek ezen utazás alatt kimutatott
magokvisceleteikkel. Kötelességének esméri len-
ni e'felől a' mi kedves Monárchiánkat tudósítani,
azt a' Monárchiát, kinek az a' kívánsága, hogy
az ő seregei a' magok ditsőségeknék fenntartá-
sán a' jó fenyíték által éppen úgy iparkodjanak,
mint a' vitézség által. A' Marschal Úr nem ké-
telkedik azon, hogy a' seregek, valamint az ő

Pruszsziában lejendő tartózkodások, úgy az ő tovább is tartható utazások alatt, meg nem szűnnek olyan jól viselni magokat, mint eddig viselték. Mindenféle környúlállások között leg szorosabb fenytéket tartoznak tartani a seregek; ebben hibázniok annyi, mint kötelességeikről elfelejtkezni; barátságos országban leg kisebb hibát tenni, bűn. Azon kell iparkodnunk minnyájunknak, hogy valamint a lakosokkal, úgy a Pruszsus katonasággal is, fenn tarthassuk a jó egyetértést. A Marschal Úr azon buzgóságba helyezteti bizodalmát, melly az ármádiát lelkesíti. —

„A seregeket a lakosok fogják tartani addig, míg az eleség kiosztatásának módja elintéztethetik. Azután, mikor ez a kiosztás módja a Pruszsziái biztósok által elintéztetett, a seregek magok tartják magokat abból, a mi nékiek kiosztatik. Megesmérő írás mellett vesznek mindent, mint ez a mi rendeléseinkben meghatároztatik. —

„A mi nekünk adatik, minden a mi Országglószékünk számadására tartozik, azon *Tarifa* (laistrom) szerént, a melly eddig a 32 dik katoná osztálynál fenn állott. E haladék nélkül kiosztatik az Osztályos Generálisok között. —“

„A kommandirozó Marschal *Eckmichli* Hertzeg' parantsolatjára

„Gen. *Romcs* a' Generál - Siáb' vezére.

Rénusi Szövetség.

Dresdai hiteles tudósításokból tudjuk (így szöllanak a *Martzius* 11-dikén költ *Berlini* újságok), hogy ott ezen hónapnak 16-dikára 30,000 Bavarusoknak érkezések felől tétetett jelentés,

a' kik ott egy napi nyúgodalmat fognak tartani. A' szalma és széna árra felhágott. Nyoltz nappal azután 10,000 *Württembergusok* várattatnak ugyan oda. Azután az Olasz seregek jőnek *Bavárián* által ugyan ezen az úton. Négy száz lovakra kivántató istálók állanak készen, a' mely lovak a' Császári úti készültekhez tartoznak. —

Dresdából írják továbbá, hogy Generális *Regnier* oda megérkezvén, onnét, mint mondják, *Posen* és *Warschau* felé készül útját tovább folytatni.

Az Olasz Országi Vice Király számára; a' ki *Monachiumba* várattatik, kikészítették a' kastélyban a' szobákat.

A' *Magdeburgumi* újságban egy hirdetés jött ki *Mártzius* 10-dikén, a' melly szerént ezen várnak *Neustadt* és *Sudenburg* nevű külső városaik egészszén elrontatnak. Az *Albisi* Departamentom' Préfektusa meghívja ezen Departamentomnak minden Polgármestereit és lakosait, hogy viseltessenek segedelemmel ezen külső városi lakosokhoz, hogy ezen terhes és nem önnön hibájok által okoztatott szenvedéseik között, melyeket ők azonközben kész lebotsátkozással szenvednek, találhassanak könnyebbülést, addig is, míg a' Státus az ő kárvallásokat visszatéríti, 's nékik más helyen lakást rendel.

Északi Amerika.

Újabban semmi nevezetes vetélkedés nem fordult elő a' Kongressusban. A' mi az 50 ezer önként vállalkozottakból álló seregnek kiállítását illeti, ezt úgy látszik, hogy soknak találja a' Szenátus, minthogy már most a' reguláris seregeknek 25 ezer emberekkel leendő szaporítottá-

sokon kívül, csak 25 ezer önként vállalkozókról van szó. —

Archer nevű tag javasolta a' Kongresszusban, hogy szállítsák meg a' Kintstár Titoknokját, hogy terjeszse a' képviselők eleibe azt a' módot, melly szerént ezt a' rendkívül való seregeknek kiállítatásokra és tartásokra kívántató summát költsön venni lehet, és mitsoda feltételek alatt, 's mitsoda interesre? — Ezen fontos kérdésnek meghatároztatásától függ már most az, hogy mi némű hathatósággal kezdhetnek és folytathatnak az Ámerikai egyesült Státusok Anglia ellen hadakozást.

Norfolk városában egy előkelő familiabéli fiatal tiszt egy kalmár legénnyel özsze veszvén, megegyeztek, hogy pisztoly által igazítsák el azt, hogy melyiknek legyen igazsága. Naplementekor a' várostól egy óra távolságra lévő helyen megjelenvén, három lépés távolságra egymással szembe állottak; pisztolyaikat, bizonyos meghatározott jeladásra, egyszersmind kisütötték, 's mind ketten azon egy szempillantásban kimúltak a' világból. Az ő Sekundánsaik elfutottak. A' két holt testek másnap a' városba bevittetvén, azon egy sírba tétettek-bé az örökös barátságban való nyugalomra.

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Catholikusok Tanátsa Dublinban Februárius 22.dikén özsze gyülekezvén, 11 személyekből álló Kommissiót nevezett-ki, azt bízván reá, hogy készítsen egy írást a' Régens Princzhez. — Azután közönséges gyűllést határozott Febr. 28-dikára a' Tanáts.

Ez a közönséges gyűlés az egyik theátrum szálájában tartatott a' mondott napon a' Lord *Fingal* elő ülése alatt. A' Régens Princzhez készített írás felolvasatván, azt a' gyűlés helybe hagyta. — Azt kéri benne a' Catholikusok, hogy töröldjenek-el azok a' törvények, mellyek az őket illető büntetéseket magokban foglalják. — Hasonló írásokat határozott a' gyűlés a' Parlamentom' alsó és felső házához is. — A' maga Julius 9 dikétől fogva fennálló Tanátsához 's ennek Elölülőjéhez Lord *Fingal*hoz is írásokat határozott a' gyűlés, mellyekben megköszöni szolgálataikat. — Egyéb végzései a' gyűlésnek ezek voltak: —

„Köszönő írásokat kell intézni azon urakhoz, a' kik az Irlandiai Catholicusok' ügyéhez viseltető indulatjokra nézve a' nékiek ajánlatott ministériumi hivatalokat el nem fogadták. (Ezek az Urak, mint közelébbi újságainkban írtuk, Lord *Grey* és *Grenville* voltak). Hasonló köszönő írásokat kell intézni Lord *Greentworth*hoz és mind azokhoz az Irlandiai Protestáns lakosokhoz, a' kik magokat az ő Catholicus hazafi társaik éránt viseltető pártfogások által megkülömböztették. —

Az Irlandiai minden Ekklesiákat meg kell szólítani és kérni, hogy minnyájok készítsenek a' Régens Princzhez és a' Parlamentomi Házához kérő írásokat, egy Parlamentális személynek javaslása szerént, a' ki azt a' tanátsot adta nékiek, hogy *Carltonhousét* (a' Régens Princz lakhelyét) oda küldendő követek által, és a' Parlamentom oratorának asztalát kérő írások által,

ostromoltatni, mind addig meg ne szűnjenek, valameddig az ő kíváságaik nem telyesítettnek.

Spanyol Ország.

Nem régen azt olvastuk vólt a' külső újságokban, hogy olyan hír terjedett vólna-el, hogy egy Spanyol Generális a' Frantziákhoz által pártolt vólna. Nem soká azután olyan jelentés tétett ugyan ezen újságokban, hogy az a' Spanyol Generális, kinek a' Frantziákhoz lett által pártolása felől szó vólt, a' *Peniscolai* Komendáns *Don Pedro Garcia Navarro* lett vólna. Most, fontosabb Spanyol tudósítások' dolgában fogyatozásunk lévén, egy Madridi tudósítást iktatunk ide a' Frantzia újságokból ugyan ezen Generálisra nézve, a' ki abban ilyen szavakkal magasztaltatik: —

„A' *Peniscolai* kapitulátzió azt mutatja, hogy azok az igazi Spanyolok, a' kik erőszak által kenszerítettve vagy indúlatoskodásból, az insurgensek' részire állottak vala, végezetre meg esmérni kezdik hazájokhoz és Királyokhoz tartozó kötelességeiket. Ha a' több vezérek is mutattak vólna még ennekelőtte olyan példákat, a' milyeneket most a' *Peniscolai* Komendáns mutatott, melly sok vérontástól és szerentséllenségektől megkíméltetett vólna a' szegény Spanyol ország! Ezen Komendáns azokat az ajánlásokat, mellyeket az Anglusok olyan feltétel alatt tettek neki, ha a' várát nekik által adja, megvetéssel eltaszította magától, és a' várát a' maga valóságos Fejedelmének, a' mi Királyunknak vissza adta, a' midőn abba a' Frantzia seregeket, mellyek a' Király trónusát és igaz jussait védelmezik, bébótsátotta; élnek is már az őrző sereg és a'

lakosok, a' magok Előljárójok bölts magavisele-
tének gyümöltseivel. —

„Az, hogy ezen erős vár a' Frantziáknak által adatott, nagy vesztség a' közönséges el-
lenségre az Anglusokra nézve, a' kik ebben, a'
maga jó fekvésire nézve régtől fogva igen híres
erősségben magokat megfészkelni nagyon kíván-
ták volna. Ezt a' várat a' *Templáriusok* építet-
ték volt. Ha az Anglusok ezt a' magok kezekre
keríthették volna, innét szünet nélkül éleszithet-
ték volna, Valencia, Arragonia, és Katalonia tar-
tományaikban a' támadásnak tüzit, és ebben is
egy olyan Anglus kolóniát fundáltak volna meg,
mint a' milyent ha lehetne *Kadikszba* szeretné-
nek befészkelni. —

„Adják az egek, hogy az a' jó példa, mel-
lyet Generális *Don Pedro Garcia Navarro* adott,
azon Spanyoloknak szívekben, a' kik még ma-
gokat az Anglusok által ide 's tova hurtzoltatni
és tsalattatni engedik, a' még abból egészszen
ki nem alutt hazafiúi érzékenységet elevenítse-
fel, és oly módon igazgassa azt, hogy az ő hazájok
ő magokkal egyetemben azt a' szerentsétlenséget,
a' melly azon gyümöltstelen és veszedelmes el-
lentálásból reájok következhet, elkerülhessék.“

Szicilia Ország.

Az ólta, hogy az Anglusok ezen sziget' álla-
potját magokra nézve kedvező lábra állították,
's úgy szóllván egészszen más oldalra fordítot-
ták, kevés újabb tudósítások észkezték onnét. A'
leg utóbbi hírek szerint, a' mellyek a' múlt Janu-
árius 29-dikén indultak, a' Régens Princz *Gene-
rális Vidrius*, Lord Bentink pedig *Generális Ka-
pitány* nevezet alatt, folytatják a' szigetnek po-

litikai és katonai kormányozását. — Új Minis-
 térium formáltatik, melynek csak *Sicillai* és csak
 olyan emberek lehetnek tagjai, a' kiket Lord
Bentink jónak talál. — Az Anglus seregek' fő
 hadi szállása a' fő városban Palermóban van,
 az ő ármádiájoknak egy része a' város környé-
 kein fekszik. — Úgy látszik, hogy a' Sziciliai
 lakosok mind ezekkel az intézetekkel igen meg-
 elégedve vannak. — A' számkivettett szemé-
 lyek már mind haza jöttek. Azt mondják, hogy
 Princz *Belmonte*, a' ki egyik volt ezen számki-
 vettettek között, fog az első Minister lenni. —
 Az új adó, melly szerént minden száztól égyet
 kellett volna fizetni, és a' melly a' sok nyughat-
 latlanságot okozta volt, megmásoltatott. — A'
 Sziciliai előkelőbb nemes személyek és katona-
 tisztiek Lord *Bentink*hez mentek, hogy az ő hat-
 hatós és bölts magaviseletét, mellyet ezen ve-
 szedelmes körülállások között mutatott, néki
 megköszönjék. — „Ő reméli, így szól ezen
 tudósító, hogy Lord *Bentink* méltó legyen arra,
 hogy Angliában mindeneknek megelégedéseket
 meg nyerje. *Belmonte*, a' kit a' közhír első Mi-
 nisternek lenni erősít, ezen hivatalra leg alkal-
 matossabbnak tartatik.“

Más tudósítások szerént azt olvassuk a' No-
 rinbergai közönséges újságlevelekben, hogy a'
 számkivetésből haza jöyő Princzek' eleibe 200
 hintók mentek volt-ki Palermóból az ő fogadá-
 sokra. A' Sziciliai lakosok nagyon magasztalják
 az Anglus seregeknek jó fenyíték tartásokat. Ez
 a' nép nagy félelmek között van, 's mint hallá-
 tik leg inkább azoktól a' Nápolyi itt tartózkodók-
 tól fél, kiknek eddig az udvar pártfogójok volt.

A' napokban el akart Lord *Bentink* Messina felé az ott lévő seregeknek megmustrálásokra utazni: de elhalasztotta útazását, azért, hogy a' Palermói nép attól tartott, hogy az alatt az ellenkező rész ellene feltámadván, ötet a' maga boszúságának feláldozza a' Lord *Bentink* távolléte alatt.

Frantzia Birodalom.

Gyakran említettett a' közönséges levelekben, hogy azok a' Frantziák, a' kik idegen hatalmasságoknál szolgálatot viselni, vagy pedig idegen országokban lakozni kívánnak, arra *Napoleon Császártól* különös Diplomát nyerni köteleztettek. Ezen Diplomára nézve ilyen Császári Dekretom hirdettetett ki: —

„*Napoleon etc. etc.* A' mi Nagy Itélőbíránknak a' *Justicz-Ministernek* tudósítására, Státustanátsunknak meghalgotása után, meghatároztuk és határozzuk, mint következők: —

1) Tzik. Azon Diplomáknak (Pátenseknek, Kinyílt leveleknek), mellyeket mi oly végre adunk, hogy némelly alattvalóink valamelly idegen hatalmasságnál szolgálhassanak, vagy pedig idegen Országokon lakosokká lehessenek, a' Státus' nagy petsétjével kell megpetséttetni.

2) Tzik. Ezt a' petsétet a' mi ötsékn a' Birodalom' Kancelláriusa üi fel adja, az e' végre kineveztetett Tanáttal való egyetértés után.

3) Tzik. Ezen petsételezésért 1000 Fránkot tartozik a' petsét-kassájába fizetni a' tulajdonos.

4) Tzik. A' mi ötsékn a' Birodalom Kancelláriusa és a' mi Nagy Itélőmesterünk köteleztettek végre hajtani ezen végzést mind ketten,

annyiban, a' mennyiben ez őket külön külön mindeniket illeti. —“

„*Napoleon*

„A' Császár parantsolatjára Státus Secretárius Minister Gróf *Daru*.

Düpaty nevű elmés író 3000 Frankokból álló esztendőnként való fizetést kapott Napoleon Császártól.

A' régi *Szavoya* vidékein nagy pusztításokat okozott Febr. 16-dikán és 17-dikén a' hirtelen való olvadás, 's a' többire azzal öszve köttetve tenni szokott föld-menés, vagy föld-tsúzás. Példának okáért egy *Bauges* nevű falut hoznak elő a' tudósítások, a' hol 11 házak egy dombon lévén építetve, midőn az emberek Febr. 18-dikán reggel házaikból ki mentek, tsudálva szemlélték, hogy az a' domb a' rajta lévő házakkal egyetemben 30 lábnyommal áll lejjebb, mint a' megelőzőtt napon állott. A' házaknak semmi bajok nem lett, minthogy a' dombnak egész tezejével egyetemben tsusztak le a' völgybe. — Ezen falunak lakosi annak meghálálására, hogy az Isten az ő házaikat 's ezekben őket magokat is minden sérelem nélkül megtartotta, áhítatos bútsújárást tartottak, és azon helyre, a' honnét az ő házaik fundamentomostól együtt letsúztak, keresztet állítottak-fel.

Giffin nevű bánya-mestert a' Betsület Légió tagjává nevezte Napoleon Császár. Ez is a' *Lüttick* mellett lévő 's a' belé fokadit víz által elborított kőszén-bányába szorúlt, 's abból szerentséssen kiszabadúlt emberek közzé tartozik. A' szép jutalmat azért nyerte a' Császártól, hogy a' vele együtt a' föld alá szorúlt embereket

olly módon biztatta és bátorította, hogy nem csak kétségbe nem estek, hanem a' kifelé való ásáshoz magok is két kézzel hozzá látván, méltán néki lehet 7) szerentsétlen embereknek életben való megtastásokat köszönni. — Ezek az emberek Februárius 28-dikán, reggeli 5 órakor botsátkoztak-le a' bánya torkába. Azok a' kik életben kijöttek, Mártzius 4-dikén délben láttak ismét napvilágot; következésképpen 127 óráig üttek a' föld alá szorúlva.

Hamburg Mártzius' 12-dikén. Az ide való újságban ilyen hirdetést tétetett közönségessé a' könyvárosokra és könyvnyomtatókra ügyelő fő tisztt: —,

„Megengedettett, hogy a' 32-dik Katona Osztály' vidékeire (a' hol *Hamburg* a' fő város) az itt következő újságok, ú. m. a' *Szaltzhurgi* orvosi és kézorvosi újság, az *Alenburgi* orvosi *Annálisok*, a' *Hufeland* orvosi *Bibliothekája* és újsága, a' *Horn* orvosi *Archivuma*, a' *Schweiger*, *Gilbert*, és *Pfaff* *Chémiai* újságjok, a' *Hermstaedt* tudománybefi leg újabb és nevezetesebb észrevételei, *Gilbert* *Phisikai* *Annálisai*, a' *Flörke* természeti *históriai* *Repertoriuma*, a' *Waimari* *kerti* *magazinum*, a' *Hálai* *gazdasági* újság, a' *Thaer* *mezei* *gazdasági* *Annálisai*, a' *Zach* *földi* és *égi* *hónapos* *levelezései*, a' *Weimári* *földleírási* újságok, 's végezetre a' *Lipsiai* *muzsikái* újság, bévitethessenek. Remélleni lehet, hogy a' nevezett újságoknak íróik és kiadóik háládatossággal fogják ezen kedvező engedelmet fogadni. De önnön javok kívánja, hogy a' *politikai* *kitsapongásoktól* és a' *vélekedéseknek* *kinyilatkoztatásától* magokat megtartóztassák. Minthogy a'

politikai tárgyakról való hirdetéstelekre csak az Országlószékeknek van jussuk: minden tudományos újságok kiteszik magokat annak a veszedelemnek, hogy megtiltattatnak, ha e'félésre kibotsátkoznak; ennekfelette az írók és kiadók is büntetést vonnak magokra. Ellenben, ha azon tudományok és mesterségek mellett, mellyek az ő újságaiknak tárgyait teszik, megmaradnak, bizonyosok lehetnek azon Országlószékek jó akaratja 's jó indúlatja eránt, a' melly minden hasznos tudománt és mesterséget, 's mindent, a' kiczeknek előmozdítatásokon iparkodik, védelmez és elősegéli. —,

„*Johannot*, az Albis és Vézer torkaik
 Departamentomabéli könyvnyom-
 tatók és könyvárúsok Inspektora.
Utolsó Jegyzések.

A' *Giesseni* tudósításokban azt olvassuk, hogy ott még soha nem vóltak a' tömlötzők olyan tele tolvajokkal, mint most. A' *Vogelsbergi* és *Wetterau* vidékekről fogdosták össze őket, a' hol egész haramia bandát formáltak. Még eddig valami 120-ra telik a' gyermekeken kívül azoknak a' számjok, a' kiket eltsíphettek. Még néhány száz czimborás társaikat vadászsák.

Minémű lábakon álljon északon a' kereskedés' állapotja az Európai jelenvaló terhes környülálások között, meg lehet ítélni egy *Rigai* háztól jött tudósításból, mellynek következő kifejezéseit olvassuk a' közönséges levelekben. Tsak egyedül az Orosz Birodalom lévén most az, a' hová a' kolonicális (két Indiai) portékákért, és sok egyebekért is, egyedül folyamodhat Európának nagy része: ebből szükségesképpen nagy haszon-

nak kell reánk háromolni. Sok nádméz, kávét fűszerszármot, pamutfonalat jó áron eladtunk mi ezen időkben.

A' Duna mejjékiről vett levelek után olyan hír terjedt vala-el a' külső újságokban, hogy az Archipelaguson *Tenedos* szigeténél egy Angliahajós sereg mutatta volna-meg magát, és hogy a' Porta ezen hajós seregnak czélzása feől bizonyos nem lévén, olyan rendelkezéseket tétetett volna a' Dardanelláknál, hogy jó vigyázattal legyenek. Ez a' hír még ma sem enyészett-el. Ugyan ezen külső levelek így fejezik ki magokat ma ezen tárgy eránt: Úgy haljuk, hogy az Anglus hadi hajók, mellyek az Archipelaguson (Török tengeren) megjelentek, minden Konstantinápoly felé evező hajókat letartóztatnak, így akarván kényszeríteni a' Török udvart az Oroszokkal való megbékélésre. Hasonló próbát tettek volt ők, mint tudjuk, ennekötte néhány esztendővel is, midőn Admirális *Kollingwood* a' Dardanelláknál Konstantinápoly eleibe béevezvén, vasmatskáit a' *Seralytól* egy ágyúlovás távolságra kihányatta. Azonközben fennhéjzáló fenyegetődzései mellett is nem mérészlett semmit kezdeni, sőt szerentsésnek tartotta magát, hogy hajóit a' *Marmora* tengeriről kihozhatta. Azólta pedig még jobban megerősítették a' Törökök a' Dardanellákat, olyan sántzokat építvén a' partokon, a' mellyek a' csak egy jó fertály óra szélességű tengerszorosan által evező hajókat a' leg rettehetőbb golyóbis záporral köszönthetik. Akkór is nem sokba múlt volt-el, hogy a' *Kollingwood* *Linea* hajói között vagy kettő el nem sülyedt.

Páris, Mártzius' 16-dikán.

A' *Senátus* Mártzius' 10-dikén és 13-dikán üléseket tartott. Fontos előadásokat terjesztettek a' külső dolgokra és hadakozásra ügyelő Minis-
terek a' Senátorok' eleibe, mellyeknek megval-
gatások után ezek hasonló fontos *Senatus Consul-*
tumokat határozzák meg voksolás' által.

A' külső dolgokra ügyelő Minister előadá-
sához képpes, az úgy nevezett *Nemzeti Gárdis,*
ták seregének új elintéztetéséről tétetik határo-
zás a' *Senatus Consultum*ban. Ez a' sereg arra
való leszén, hogy az alatt, míg a' reguláris ár-
mádia más felé fordítottatik, a' Frantzia birodalom'
partjait védelmezze az ellenségnek kiszállásai
ellen. Az egész nemzeti Gárda sereg három rész-
re osztatik fel, mellyeknek neveik, *első és má-*
sodik felkelt sereg, és utolsó felkelt sereg.

A' folyó 1812 dik esztendőben az első felkelő
seregnek 100 *Cohorsai* állítatnak munkálódó láb-
ra. — (Mind ezekről mászsor bővebben.)

Tudományos Híradás.

Számvető Mesterség, mellyet készített a' Fa-
lusi Gyermekeknek hasznokra Lukács János. Kér-
désekre és Feleletekre vagyon szedve a' számlá-
lásról kezdve a' Társaság Regulájáig, röviden és
világosan elől adva a' gyermekeknek elméjéhez
és gyengeségekhez alkalmaztatva, 3 1/2 árkusok-
ra terjed. A' mi az arát illeti: a' melly nyom-
tásványok azokból itt Kassán a' Tanuló Gyermek-
eknek és másoknak vétettek; azoknak darabjá-
tí adtak, a' mint az árrát meg hagyomány Bankó
czédulában 1 forintót 15 krajzárt, és azon az
áron adom is mostanában: hosszszasabb időre
pedig az árrát határok közzé nem szoríthatom,

azért, mert most minden áros dolognak jövődől béli ára igen bizonytalan, változó, és kétséges. A' felől mindazáltal bátorságossá teszem a' tiszteletre méltó Publikumot, hogy akár mint változának a' dolgoknak árok, ennek meg szerzése a' vevő Uraknak nem leszen terhes. E' végre kívánom ezen munkámnak ki-botsáttatását a' fő és kisebb iskolák tiszteletre méltó Igazgatóinak, Tanítóinak, és a' nemes Haza minden méltóságú's rendű fíjainak hírül adatni, azzal az alázatos magam ajánlásával, hogy ha valakiknek ezen nyomtatványokra szükségek vagy kedvek lejend, méltostassanak a' Miskolczi posta útján hozzám *Parasznyára* küldetendő levelek által velem parantsolni, és én abban módot fogok találni, hogy a' mennyi nyomtatványok a' tisztelt Uraságoknak tettők lesznek, azokat oda haza helyekben is minden terheltetések nélkül megszerezhessek.

Lukáts János.

Jelentés a' Kurir írói által.

Ezen első fertály esztendőnek eltelésével jelentjük, hogy a' kik még a' Kurirt a' folyó esztendő hátra lévő részére rendelni akarják, azért, ha azt az esztendő eleitől fogva megküldetni kívánják, 20 — ha pedig csak Áprilistől fogva, érette 15 forintokat küldeni ne terheltessének.

Meg eshetik, hogy a' Husvéti innepeken a' Kurir munkásai is nyűgvő napokat tartván, a' jövő kedden újságot nem küldhetünk, ha csak az alatt valami igen nevezetes híreink nem érkeznek. Ebben az esetben küldeni fogunk leg a' lább fél áckust.